

PWYLLGOR ARCHWILIO
AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Cofnodion **Pwyllgor Archwilio** Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru a gynhaliwyd ddydd Llun 12 Rhagfyr 2022 yn rhithwir dros Zoom. Dechreuodd y cyfarfod am 09.30 o'r gloch.

Cynghorydd

Nigel Smith (Cadeirydd)
Mark Young (Dirprwy Gadeirydd)
Bryan Apsley
Marion Bateman
Tina Claydon
John Brynmor Hughes
Marc Jones
Gwynfor Owen
Arwyn Herald Roberts
Austin Roberts

Yn cynrychioli

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Gwynedd (cyrraedd am 10:00)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Hefyd yn bresennol:

Dawn Docx
Stewart Forshaw
Helen MacArthur
Dafydd Edwards
Gareth Owens
Helen Howard
George Jones
Lisa Allington
Louisa Phillips
Keith Williams

Prif Swyddog Tân
Y Dirprwy Brif Swyddog Tân
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol
Trysorydd
Clerc a Swyddog Monitro
Pennaeth Cyllid a Chaffael
Atebol - Cyfieithydd
Cynorthwy-ydd Gweithredol
Rheolwr Newid M365
Archwilio, Cyngor Bwrdeistref Sirol
Conwy

1 YMDDIHEURIADAU

Cynghorydd

Neil Coverley
Adele Davies-Cooke
Jeff Evans

Yn cynrychioli

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ynys Môn

ABSENNOL

Cynghorydd

Beverley Parry-Jones

Yn cynrychioli

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

2 DATGANIADAU BUDDIANT

2.1 Nid oedd datganiadau buddiant i'w cofnodi.

3 HYSBYSIAD O FATERION BRYD

3.1 Nid oedd hysbysiad o faterion brys.

4 COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWDYD AR 29 GORFFENAF 2022

4.1 Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 29 Gorffennaf 2022 i'w cymeradwyo.

4.2 **PENDERFYNWYD:**

i) cymeradwyo bod y cofnodion yn gofnod cywir a chywir o'r cyfarfod a gynhaliwyd.

5 MATERION YN CODI

5.1 Nid oedd materion yn codi.

6 STRATEGAETH GYFALAF A RHEOLI'R TRYSORLYS

6.1 Nodwyd bod adroddiad ysgrifenedig wedi'i ddarparu ar gyfer y cyfarfod hwn i roi diweddariad i'r Aelodau am weithgarwch rheoli'r trysorlys ar gyfer 2022/23, ac i gyflwyno i'r aelodau y Strategaeth Gyfalaf a Strategaeth Rheoli'r Trysorlys arfaethedig (y Strategaethau) yn ymgorffori'r Datganiad Isafswm Refeniw ar gyfer y cyfnod Ebrill 2023 – Mawrth 2024.

6.2 Gofynnwyd i'r aelodau nodi bod ffigurau o fewn yr adroddiad hwn a oedd yn gyson ag Eitem Rhif 7 ar yr Agenda, ac felly byddai rhywfaint o orgyffwrdd rhwng y ddwy eitem.

6.3 Eglurwyd nad oedd yr eitem hon yn ymwneud â chadarnhau'r gyllideb ei hun, ond ynghylch cydnabod y dangosyddion darbodus a oedd yn cyfyngu ar fenthyciadau'r Gwasanaeth.

6.4 Cytunwyd y byddai unrhyw benderfyniad ar yr eitem hon yn cael ei ohirio nes cyfarfod llawn yr Awdurdod ym mis Ionawr, yn dilyn trafodaethau parhaus ag Arweinwyr Awdurdodau Lleol a setliad Llywodraeth Cymru oedd i fod i ddigwydd ddydd Mercher 14 Rhagfyr.

6.5 **PENDERFYNWYD:**

- i. nodi'r sefyllfa canol blwyddyn ar gyfer gweithgareddau rheoli'r trysorlys ar gyfer 2022/23; a**
- ii. nodi'r Strategaethau Gyfalaf, Rheoli'r Trysorlys a Darpariaeth Isafswm Refeniw ar gyfer 2023/24;**

7. STRATEGAETH ARIANNOL TYMOR CANOLIG 2023/26 A CHYLLIDEB 2023/24

- 7.1 Cyflwynodd y Prif Swyddog Tân Cynorthwyol MacArthur adroddiad Strategaeth Ariannol Tymor Canolig 2023/26 a Chyllideb 2023/24 a gyflwynodd y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (MTFS) 2023/26 i'r aelodau a'r cyllidebau refeniw a chyfalaf drafft ar gyfer 2023/24. Roedd yr adroddiad hefyd yn nodi'r risgiau a'r ansicrwydd sylweddol sy'n ein hwynebu ar hyn o bryd.
- 7.2 Eglurwyd nad oedd gofyn i Aelodau gymeradwyo'r gyllideb heddiw, dim ond ei chadarnhau ac argymhell ei chymeradwyo yng nghyfarfod llawn yr Awdurdod ar 16 Ionawr 2023.
- 7.3 Cafodd y ffigurau o fewn yr adroddiad eu crynhoi i'r Aelodau drwy gyflwyniad ar y sgrin. Gofynnwyd i'r Aelodau nodi bod llawer o'r codiadau y tu hwnt i reolaeth y Gwasanaeth oherwydd yr hinsawdd ariannol bresennol, a bod nifer hefyd yn ymwneud â blaenoriaethau'r Gwasanaeth, yr oedd rhwymedigaeth gyfreithiol arno i'w cyflawni.
- 7.4 Cytunwyd y byddai cyfarfod pellach o'r Pwyllgor Archwilio yn cael ei alw cyn cyfarfod llawn yr Awdurdod ym mis Ionawr er mwyn trafod y gyllideb hon ymhellach.
- 7.5 **PENDERFYNWYD:**
- (i) nodi'r cyllidebau cyfalaf a refeniw ar gyfer 2023/24 yn seiliedig ar £5.32m o gynnydd mewn cyfraniadau gan awdurdodau cyfansoddol;**
  - (ii) nodi'r risgiau a'r ansicrwydd allweddol a nodwyd yn ystod y broses o gynllunio'r gyllideb;**
  - (iii) nodi'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig; a**
  - (iv) nodi y bydd gofyn cymeradwyo'r gyllideb gan yr Awdurdod Tân ac Achub yn ei gyfarfod ar 16 Ionawr 2023.**
  - (v) cwrdd fel Pwyllgor Archwilio cyn cyfarfod llawn yr Awdurdod ar 16 Ionawr 2023 er mwyn trafod ffigurau'r gyllideb yn fanylach.**

8 CYNLLUN ARCHWILIO GWELLIANNAU 2022/23

- 8.1 Cyflwynodd y Dirprwy Brif Swyddog Tân Forshaw adroddiad Cynllun Archwilio Gwelliant 2022/23, a oedd yn cadarnhau canlyniad yr archwiliad allanol o fesurau gwella 2022/23 yr Awdurdod i'r Aelodau, yn unol â gofynion Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009.
- 8.3 **PENDERFYNWYD:**
- i. Nodi'r llythyr archwilio yn cadarnhau bod yr Awdurdod wedi rhyddhau ei gyfrifoldebau o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009.**

9 MATERION BRYS

9.1 Nid oedd materion brys i'w trafod.

Ar ddiwedd Rhan I o'r agenda, daeth recordiad y cyfarfod i ben a chytunwyd i symud i Ran II o'r cyfarfod.

10. GWEITHREDU DIWYDIANNOL (AR LAFAR)

- 10.1 Rhoddodd y Prif Swyddog Tân adroddiad ar lafar a oedd yn diweddarau'r Aelodau am y trafodaethau cyflog cenedlaethol, y potensial ar gyfer gweithredu diwydiannol a'r trefniadau parhad busnes sy'n cael eu rhoi ar waith.
- 10.2 Roedd papur Rhan II eisoes wedi cael ei gyflwyno i'r Aelodau yn amlinellu'r cynnig cyflog o 2% i ddiffoddwyr tân a staff ystafell reoli, a oedd wedi cael ei wrthod.
- 10.3 Roedd Undeb y Brigadau Tân (FBU) wedi argymhell bod eu haelodau'n gwrthod y cynnig uwch dilynol o 5% heb unrhyw amodau ynghlwm, a dyna a wnaethant. Cafodd pleidlais dros Weithredu Diwydiannol ei dechrau gyda'r dyddiad cau ar ddiwedd mis Ionawr 2023. Yn anffodus, nid oedd yr FBU wedi nodi pa ganran y byddai'n ei derbyn ac felly nid oes modd dweud pa mor bell ohoni yw'r cynnig.
- 10.4 Nodwyd nad oes unrhyw reolau yng Nghymru o ran y ganran o bleidleisiau sy'n ofynnol ar gyfer Gweithredu Diwydiannol fel sydd yn Lloegr, ac felly roedd y Gwasanaeth yn disgwyl i streic fynd rhagddi.
- 10.5 Atgoffwyd yr Aelodau fod y Gwasanaeth yn gaeth i Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004 a'r Fframwaith Cenedlaethol ar gyfer Awdurdodau Tân ac Achub o ran parhau i ddarparu gwasanaethau pe bai streic yn digwydd. Cafodd y gofynion hyn eu crynhoi.
- 10.6 Roedd gofyn i'r Gwasanaeth gynllunio yn unol â hynny fel nad oedd modd ei feirniadu am beidio â chynnal darpariaeth y gwasanaeth yn ystod unrhyw gyfnod o streic.
- 10.7 Y camau gweithredu posib oedd ar gael i aelodau'r FBU oedd: gweithredu heb fod yn streicio a fyddai'n golygu y byddai diffoddwyr tân yn gwrthod ymgymryd ag unrhyw waith goramser; streicio bylchog am gyfnodau o dair neu bedair awr neu shifftiau cyfan; neu streicio parhaus. Roedd cynlluniau ar y gweill ar gyfer yr holl opsiynau hyn.

- 10.8 Cafodd y rhai oedd yn bresennol wybod bod nifer fawr o swyddogion, diffoddwyr tân a gweithwyr o'r ystafell reoli yn aelodau o'r FBU ac felly y byddai disgwyl iddyn nhw gydymffurfio â chanlyniad y bleidlais. Byddai unrhyw uwch swyddogion nad ydynt yn cymryd rhan yn y streic yn ymgymryd â hyfforddiant diweddarau tua dechrau'r Flwyddyn Newydd. Roedd cynlluniau hefyd yn cael eu rhoi ar waith i aelodau nad ydynt yn aelodau o'r FBU gael eu hyfforddi i weithio yn ystod cyfnodau o weithredu diwydiannol.
- 10.9 Roedd y Gwasanaeth yn ystyried y lleoedd gorau yn ddaearyddol i osod peiriannau cyflenwi a pha fathau o ddigwyddiadau y byddai'r Gwasanaeth yn mynd atyn nhw pe bai'r streic yn digwydd. Mae'n debygol na fydden nhw'n ymateb i danau bin a thanau eilaidd bach ond bydden nhw'n mynd i ddigwyddiadau lle ceir bygythiad i fywyd a gwrthdrawiadau ar y ffyrdd. Ystyriwyd hefyd wrth gynllunio mai mis Chwefror yw dechrau'r tymor llosgi dan reolaeth ac felly gallai hyn achosi problem bosibl.
- 10.10 Efallai bod yr aelodau wedi clywed bod Gwasanaethau Tân eraill yn hysbysebu am staff criw cyflenwi; fodd bynnag, ar ôl ystyried hyn roedd yr opsiwn wedi'i ddiystyru gan ei fod yn dod â chost sylweddol ac yn darparu fawr ddim o ran cyflenwi oherwydd yr heriau'n ymwneud â'u hyfforddi i wneud unrhyw beth heblaw diffodd tân yn amddiffynnol y tu allan i adeiladau.
- 10.11 Bu'r Gwasanaeth yn trafod gyda'r fyddin y posibilrwydd o gael cymorth ond, ar hyn o bryd, mae wedi penderfynu peidio â chyflwyno cais am Gymorth Milwrol i Awdurdodau Sifil (MACA). Eto, mae hynny'n rhannol oherwydd y gost, sef tua £4,000 y milwr yr wythnos, a'r un pryderon ynghylch diffyg amser i ddarparu hyfforddiant perthnasol. Fodd bynnag, hyd yn oed pe bai'r fyddin yn opsiwn fforddiadwy ni fyddai sicrwydd y byddai ganddi'r capasiti i helpu.
- 10.12 Gofynnwyd pam nad oedd y fyddin yn codi cost ffiniol fel yr oedd wedi gwneud ar achlysuron blaenorol. Yr ateb oedd na fyddai'n gwneud hynny am nad oedd hwn yn argyfwng cenedlaethol. Roedd y posibilrwydd o ofyn i Lywodraeth Cymru ddefnyddio ei dylanwad i fynnu costau ffiniol yn cael ei ystyried oherwydd gallai hwn fod yn opsiwn mwy ymarferol.
- 10.12 Yn bwysicaf oll, roedd y Gwasanaeth yn parhau i weithio gyda swyddogion lleol yr FBU er mwyn cynnal diwylliant o barchu ein gilydd a chydweithredu. Roedd y Gwasanaeth hefyd yn parhau i fod wedi ymrwymo i ddiweddarau'r Awdurdod Tân ar bob cyfle.

Daeth y cyfarfod i ben am 11:05 o'r gloch.